

88 STRAIPSNIS. Mokestinės nepriemokos sumokėjimo atidėjimas arba išdėstymas.
(Pakeista pagal 2022 m. gruodžio 13 d. įstatymo redakciją Nr. XIV-1658).

1. Mokestinės nepriemokos sumokėjimo terminą finansų ministro nustatyta tvarka mokesčių administratorius gali atidėti arba išdėstyti. Mokestinės nepriemokos mokėjimas atidedamas arba išdėstomas mokesčių administratoriaus sprendimu. Šio sprendimo pagrindu sudaroma mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus mokestinės paskolos sutartis.

Komentaras

1. Mokestinės nepriemokos sumokėjimo atidėjimas – tai mokesčių mokėtojo mokestinę nepriemoką sudarančios sumos mokėjimo atidėjimas, mokesčių administratoriui priėmus atitinkamą sprendimą ir su mokesčių mokėtoju sudarius mokestinės paskolos sutartį.

Pavyzdys

Mokesčių mokėtojas X 20~~12~~**23**-05-31 kreipėsi į mokesčių administratorių su prašymu atidėti 10 000 **Eur**~~€~~ mokestinę nepriemoką ir pateikė visus su prašymo nagrinėjimu susijusius dokumentus.

Prašyme atidėti mokestinės nepriemokos sumokėjimą mokesčių mokėtojas X nurodė, kad šią mokestinę nepriemoką jis sumokės po metų, t. y. 20~~24~~**13**-05-31. Mokesčių administratorius, išnagrinėjęs visus su prašymu pateiktus dokumentus, 20~~23~~**12**-06-29 priėmė sprendimą atidėti 10 000 **Eur**~~€~~ mokestinės nepriemokos sumokėjimą iki **202413**-05-31 (šios mokestinės nepriemokos atidėjimo laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo prašymo ir visų prašymui nagrinėti reikiamų dokumentų pateikimo mokesčių administratoriui dienos). Priėmęs sprendimą atidėti šios mokestinės nepriemokos sumokėjimą, mokesčių administratorius tą pačią dieną su mokesčių mokėtoju X sudarė mokestinės paskolos sutartį, pagal kurią mokesčių mokėtojas X įsipareigojo 10 000 **Eur** ~~€~~ mokestinę nepriemoką (įmoką) sumokėti pagal mokestinės nepriemokos ir palūkanų sumokėjimo grafike nurodytą datą. Mokesčių mokėtojas X mokesčių administratoriui taip pat įsipareigojo pagal grafiką kiekvieną mėnesį mokėti atitinkamo dydžio palūkanas.

2. Mokestinės nepriemokos sumokėjimo išdėstymas – tai mokesčių mokėtojo mokestinę nepriemoką sudarančios sumos mokėjimo išdėstymas dalimis, mokesčių administratoriui priėmus atitinkamą sprendimą ir su mokesčių mokėtoju sudarius mokestinės paskolos sutartį.

Pavyzdys

Mokesčių mokėtojas X 20~~23~~**12**-05-31 kreipėsi į mokesčių administratorių su prašymu išdėstyti 25 000 **Eur**~~€~~ mokestinę nepriemoką ir pateikė visus su prašymo nagrinėjimu susijusius dokumentus.

Prašyme išdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimą mokesčių mokėtojas X nurodė, kad šią mokestinę nepriemoką jis sumokės iki 20~~24~~**13**-04-30. Mokesčių administratorius, išnagrinėjęs mokesčių mokėtojo X prašymą ir visus su prašymu pateiktus dokumentus, 20~~23~~**12**-06-29 priėmė sprendimą išdėstyti 25 000 **Eur**~~€~~ mokestinės nepriemokos sumokėjimą iki **202413**-04-25 (šios mokestinės nepriemokos išdėstymo laikotarpis bus pradedamas skaičiuoti nuo prašymo ir visų prašymui nagrinėti reikiamų dokumentų pateikimo mokesčių administratoriui dienos). 20~~23~~**12**-06-29 priėmęs sprendimą išdėstyti šios mokestinės nepriemokos sumokėjimą, mokesčių administratorius tą pačią dieną su mokesčių mokėtoju X sudarė mokestinės paskolos sutartį, pagal kurią mokestinės nepriemokos sumokėjimo į biudžetą terminas išdėstomas iki **202413**-04-25. Šioje

sutartyje mokesčių mokėtojas įsipareigoja 25 000 ~~Eur~~ Lt mokestinę nepriemoką sumokėti pagal pridedamą mokestinės nepriemokos ir palūkanų sumokėjimo grafiką, kuris yra neatsiejama šios sutarties dalis, pradėdamas įmokas ir palūkanas mokėti nuo 2023~~12~~-07-25. Mokesčių mokėtojas X nurodė, kad kiekvieno mėnesio 25 dieną pagal minėtą grafiką bus mokamos įmokos bei atitinkamo dydžio palūkanos.

3. Mokestinės nepriemokos sumokėjimą arba išdėstymą reglamentuoja Mokestinės nepriemokos sumokėjimo atidėjimo arba išdėstymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 1998 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. 268 „Dėl Mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo atidėjimo arba išdėstymo taisyklių patvirtinimo“ (1998, Nr. 103-2854; 2004, Nr. 82-2965).

Prašymo dėl mokestinės nepriemokos / baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo atidėjimo ir (ar) išdėstymo pateikimo tvarką bei teiktinų dokumentų sąrašą nustato Prašymo atidėti arba išdėstyti mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą sumokėjimą, sudarant mokestinės paskolos sutartį, reikalavimų aprašas, patvirtintas VMI prie FM viršininko 2001 m. spalio 3 d. įsakymu Nr. 236 „Dėl mokestinės paskolos sutarties FR0284 formos ir Prašymo atidėti arba išdėstyti mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą sumokėjimą, sudarant mokestinės paskolos sutartį, reikalavimų aprašo patvirtinimo“.

Prašymą ir dokumentus dėl mokestinės nepriemokos sumokėjimo atidėjimo ir (ar) išdėstymo mokesčių mokėtojai – **juridiniai asmenys, teikia elektroniniu būdu per Mano VMI.**

Mokesčių mokėtojai – fiziniai asmenys, prašymą ir reikiamus dokumentus gali pateikti: – elektroniniu būdu per Mano VMI,

– el. paštu adresu vmi@vmi.lt,

– apskrities valstybinei mokesčių inspekcijai,

– Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (Vasario 16-osios g. 145, LT-0110701514 Vilnius).

4. Mokesčių mokėtojo mokestinės nepriemokos sumokėjimas atidedamas **arba ir (ar)** išdėstomas, mokesčių administratoriui priėmus atitinkamą sprendimą.

Mokesčių administratoriaus sprendimas atidėti arba išdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimą įgyvendinamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo, mokesčių administratoriui ir mokesčių mokėtojui sudarant mokestinės paskolos sutartį. Tačiau, kai sprendimas atidėti arba išdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimą priimtas su sąlyga, kad jos sumokėjimas turi būti užtikrintas įkeitimu, hipoteka, laidavimu ar garantija ir (arba) kad mokesčių mokėtojas iki mokestinės paskolos sudarymo sumokės antstoliui visas vykdomosios bylos vykdymo išlaidas arba padengs priverstinės hipotekos (įkeitimo) įregistravimo išlaidas, mokestinės paskolos sutartis turi būti sudaryta ne vėliau kaip per 30 dienų nuo sprendimo priėmimo dienos, tačiau mokesčių mokėtojo motyvuotu prašymu šis terminas gali būti pratęstas iki 60 dienų.

5. Pagal Mokesčių administratoriaus sprendimą atidedamos **arba ir (ar)** išdėstomos mokestinės nepriemokos sumokėjimo sąlygos (privalomų įmokų suma bei vienu metu grąžinamos mokestinės paskolos dalies dydis) yra nustatomos mokestinės paskolos sutartyje.

5. Už suteiktą mokestinę paskolą mokamos palūkanos, kurių dydį, kuris visais atvejais negali būti mažesnis už nulį, ir apskaičiavimo tvarką nustato finansų ministras, atsižvelgdamas į praėjusio kalendorinio ketvirčio paskutinės darbo dienos Vyriausybės vertybinio popieriaus, kurio išpirkimo laikotarpis artimiausias 12 mėnesių laikotarpiui, pelningumą antrinės vertybinių popierių apyvartos, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatyme (toliau – antrinė vertybinių popierių apyvarta), rinkoje. Jeigu kitas palūkanų dydis nenustatytas, taikomas paskutinis finansų ministro nustatytas palūkanų dydis. Mokesčių mokėtojui laiku nesumokėjus įmokų pagal mokestinės paskolos sutartimi patvirtintą mokėjimo

grafiką, skaičiuojamos padidintos palūkanos, o nesumokėjus palūkanų pagal mokestinės paskolos sutartį – palūkanų delspinigiai. Padidintos palūkanos ir palūkanų delspinigiai skaičiuojami iki tos dienos, kol atitinkamos sumos yra sumokamos (įskaitomos). Padidintų palūkanų ir palūkanų delspinigių dydis yra lygus delspinigių už laiku nesumokėtą mokestį dydžiui.

Komentaras

1. Mokesčių mokėtojas, su kuriuo sudaryta mokestinės paskolos sutartis, kiekvieną mėnesį moka palūkanas. Palūkanų dydį nustato finansų ministras, atsižvelgdamas į vidutinę praėjusio kalendorinio ketvirčio aukeiono būdu išleistų litais Lietuvos Respublikos valstybės išdo vekselių metinės palūkanų normos svertinį vidurkį. Palūkanų dydžiai skelbiami „Valstybės žiniuose“ iki einamojo ketvirčio trečiojo mėnesio pabaigos. **praėjusio kalendorinio ketvirčio paskutinės darbo dienos Vyriausybės vertybinio popieriaus, kurio išpirkimo laikotarpis artimiausias 12 mėnesių laikotarpiui, pelningumą antrinės vertybinių popierių apyvartos, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatyme (toliau – antrinė vertybinių popierių apyvarta), rinkoje. Palūkanų dydis skelbiamas Lietuvos Respublikos finansų ministerijos internetinio puslapio skiltyje „Palūkanos už mokestinę paskolą“.**

Jeigu nepaskelbiamas kitas palūkanų dydis, tuomet taikomas paskutinis finansų ministro paskelbtas palūkanų dydis. Mokestinės paskolos sutartyje numatomos sąlygos, kaip bus mokamos palūkanos tuo atveju, jeigu pasikeistų jų dydis.

2. Mokestinės nepriemokos išdėstymo atveju pirmoji palūkanų už mokestinę paskolą įmoka apskaičiuojama už laikotarpį nuo faktinio naudojimosi mokestine paskola pradžios iki mokestinės paskolos sutarties grafike nustatytos pirmos įmokos dienos, o atidėjimo atveju pirmoji palūkanų už mokestinę paskolą įmoka apskaičiuojama už laikotarpį nuo faktinio naudojimosi mokestine paskola pradžios iki grafike nustatytos pirmos palūkanų sumokėjimo dienos.

3. Mokesčių mokėtojui sumokėjus įmokas pagal minėtą grafiką pavėluotai, skaičiuojamos padidintos palūkanos, o sumokėjus pavėluotai palūkanas – palūkanų delspinigiai. Padidintos palūkanos ir palūkanų delspinigiai skaičiuojami iki dienos, kol atitinkamos sumos yra sumokamos, įskaitytinai. Padidintų palūkanų ir palūkanų delspinigių dydis yra lygus delspinigių už laiku nesumokėtą mokestį dydžiui.

4. Palūkanos pagal mokestinės paskolos sutartį už mokestinę nepriemoką skaičiuojamos už visą naudojimosi mokestine paskola laikotarpį, t. y. jeigu mokesčių mokėtojas sumoka nepriemoką anksčiau nei nustatyta mokestinės paskolos sutartyje, palūkanos yra perskaičiuojamos ir mokamos už faktinį mokestinės paskolos naudojimosi laikotarpį.

Pavyzdys

1. Mokesčių mokėtojas X ~~2023-05-31~~~~2012-05-31~~ kreipėsi į mokesčių administratorių su prašymu išdėstyti 3 150 Eur mokestinę nepriemoką ir pateikė visus su prašymo nagrinėjimu susijusius dokumentus.

Mokesčių administratorius 2023-06-29 priėmė sprendimą išdėstyti 3 150 Eur mokestinės nepriemokos sumokėjimą iki 2024-04-25. 2023-07-05 sudarytoje mokestinės paskolos sutartyje mokesčių mokėtojas įsipareigojo 3 150 Eur mokestinę nepriemoką sumokėti pagal mokesčių administratoriaus patvirtintą mokestinės nepriemokos ir palūkanų sumokėjimo grafiką, kuris yra neatsiejama šios sutarties dalis, įmokas bei palūkanas pradėdamas mokėti 2023-07-25. Minėtame grafike nurodyta, kad įmokos bus mokamos kiekvieno mėnesio paskutinę darbo dieną. Šiuo atveju pirmoji palūkanų už mokestinę paskolą suma bus apskaičiuojama už laikotarpį nuo faktinio naudojimosi mokestine paskola pradžios (naudojimosi mokestine paskola laikotarpis bus pradėdamas

skaičiuoti nuo prašymo ir visų prašymui nagrinėti reikiamų dokumentų pateikimo vietos mokesčių administratoriui dienos, t. y. šiuo atveju nuo 2023-05-31) iki mokestinės nepriemokos ir palūkanų sumokėjimo grafike nustatytos pirmos įmokos dienos, t. y. 2023-07-25. Kitos palūkanų sumos bus apskaičiuojamos ir turi būti sumokamos, remiantis minėtu grafiku.

2. Mokesčių mokėtojas X 2023-06-10 kreipėsi į mokesčių administratorių su prašymu atidėti 12 000 Eur mokestinę nepriemoką ir pateikė visus su prašymo nagrinėjimu susijusius dokumentus. Mokesčių administratorius 2023-07-09 priėmė sprendimą atidėti 12 000 Eur mokestinės nepriemokos sumokėjimą iki 2024-04-25. 2023-07-15 sudarytoje mokestinės paskolos sutartyje mokesčių mokėtojas įsipareigojo 12 000 Eur mokestinę nepriemoką sumokėti pagal mokesčių administratoriaus patvirtintą mokestinės nepriemokos ir palūkanų sumokėjimo grafiką, kuris yra neatsiejama šios sutarties dalis, palūkanas pradėdamas mokėti 2023-07-25. Šiame grafike nustatyta, kad 2024-04-25 bus sumokėta 12 000 Eur mokestinė nepriemoka, t. y. paskutinę mokestinės paskolos sutarties galiojimo dieną, o palūkanas mokesčių mokėtojas X turės sumokėti iki kiekvieno mėnesio 25 dienos.

Šiuo atveju pirmoji palūkanų už mokestinę paskolą suma bus apskaičiuojama už laikotarpį nuo faktinio naudojimosi mokestine paskola pradžios, t. y. nuo 2023-06-10, iki mokestinės nepriemokos ir palūkanų sumokėjimo grafike nustatytos pirmos palūkanų sumokėjimo dienos, t. y. 2023-07-25.

Jei mokesčių mokėtojas X palūkanas sumokės pavėluotai, pvz., palūkanas jis turi mokėti 2023-09-25, o sumokės tik 2023-10-15, tai už laikotarpį nuo 2023-09-25 iki 2023-10-15 mokesčių mokėtojui X bus apskaičiuoti palūkanų delspinigiai.

3. Mokesčių mokėtojas X 2023-05-15 kreipėsi į mokesčių administratorių su prašymu išdėstyti 5 000 Eur mokestinę nepriemoką ir pateikė visus su prašymo nagrinėjimu susijusius dokumentus.

Mokesčių administratorius 2023-06-12 priėmė sprendimą išdėstyti 5 000 Eur sumą iki 2024-04-25. Mokestinės paskolos sutartis sudaryta 2023-06-15. Pagal minėtą mokestinės paskolos sutartį sutarta, kad mokesčių mokėtojas įmokas kartu su palūkanomis pradės mokėti nuo 2023-06-25. Pasikeitus mokesčių mokėtojo finansinei būklei, mokesčių mokėtojas 2023-12-21 sumokėjo visą mokestinės paskolos sumą ir palūkanas. Mokesčių mokėtojas, 2023-12-22 elektroniniu būdu prisijungęs prie Mano VMI, pateikė laisvos formos prašymą, informuodamas, kad gražino mokestinę paskolą anksčiau mokestinėje paskolos sutartyje sutarto termino, ir paprašė pakeisti sumokėjimo grafiką prie mokestinės paskolos sutarties. Mokesčių administratorius, 2023-12-27 išnagrinėjęs prašymą, pakeitė sumokėjimo grafiką prie mokestinės paskolos sutarties galutinį atsiskaitymo terminą. Atsižvelgiant į tai, kad mokesčių mokėtojas naudojosi mokestinės paskolos sutartimi ne visą laikotarpį, o mokestinę nepriemoką padengė anksčiau sutarto termino, mokesčių mokėtojas palūkanas už mokestinę paskolą sumoka už laikotarpį nuo 2023-05-15 iki 2023-12-27.

4. Kai atidedamas ar išdėstomas baudų už administracinę teisės pažeidimą mokėjimas, palūkanos, padidintos palūkanos ir palūkanų delspinigiai nėra skaičiuojami.

~~8. Šio straipsnio nuostatos netaikomos gyventojų pajamų mokesčių išskaičiuojančiam asmeniui, išskyrus atvejus, kai prašoma atidėti mokesčio apskaičiavimo ir sumokėjimo patikrinimo metu papildomai apskaičiuoto gyventojų pajamų mokesčio bei su juo susijusių sumų sumokėjimo terminą.~~

~~9. Muitams ir su jais susijusioms sumoms šio straipsnio nuostatos taikomos tiek, kiek jos neprieštarauja Bendrijos muitų teisės aktams.~~